

Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyön toimintamuotoja ja menetelmiä

Ryhmätapaamisen materiaali 2023

Sisältö

- 1.Vapaaehtoiset seksuaaliterveystyössä
- 2.Koulu- ja nuorisoyhteistyö
- 3.Festaritoiminta
- 4.Kesäkumikampanja
- 5.Monikulttuurinen työ
- 6.Seksuaaliterveystyön muita toimintamuotoja
- 7.Somessa tapahtuu!
- 8.Maailman aids-päivä
- 9.Toiminnalliset menetelmät
10. Seksuaaliterveystyön peruskurssi

Mikä on tavoitteemme?

- Ohjausta
- Tukea ja tietoa
- Koulutusta ja kampanjointia
- 400 koulutettua vapaaehtoista!

- Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö pyrkii edistämään kaikenikäisten ihmisten seksuaaliterveyttä lisäämällä tietämystä seksuaalisuudesta ja erilaisista seksitaudeista sekä niiden ennaltaehkäisystä.

- Tavoitteenamme on tukea seksitautitartuntaa pelkääviä sekä ehkäistä hiv-tartuntaan liittyvää leimautumista ja syrjintää.
- Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö on osa Suomen Punaisen Ristin terveyden edistämisen ohjelmaa.
- Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö tukee valtakunnallista seksuaali- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelman sekä Suomen kansallisen hiv-strategian tavoitteita

Mitä teemme?

- Seksuaaliterveystyön koulutetut vapaaehtoiset edistävät väestön seksuaaliterveyttä tarjoamalla tietoa ja tukea seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvistä teemoista.
- Koulu- , oppilaitos- ja nuorisotalovierailujen aikana seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset kertovat seksuaaliterveyteen liittyvistä asioista mm. peruskouluissa ja erilaisissa tapahtumissa. Nuorilla on mahdollisuus suorittaa toiminnallisia tehtäviä, kuten Kumikoulu tai Kondomiajokortti.
- Festareilla ja tapahtumissa seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset jakavat kesäkumeja ja heidän kanssaan voi keskustella turvalliseen seksiin liittyvistä kysymyksistä

Kenen kanssa yhteistyössä?

- Esimerkkejä yhteistyöstä:
- Kesäkumi-kampanja STM:n rahoituksella yhteistyössä YleX:n, Väestöliiton, Syöpäjärjestöjen ja Sotilaskotiliiton kanssa nuorten seksuaaliterveyden edistämiseksi. Kampanja tavoittaa vuosittain yli 200 000 nuorta festareilla, tapahtumissa ja sosiaalisessa mediassa.
- Maailman aids -päivä 1.12. Hivpointin, Positiiviset ry:n ja Pro-tukipisteen kanssa hiviin ja aidsiin liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi sekä hiv-tartuntojen ennaltaehkäisyyn ja hiv-positiivisten oikeuksien puolesta kampanjoimiseksi

1. Vapaaehtoiset seksuaaliterveystyössä

- Punaisen Ristin seksuaaliterveystyön ydin ja sydän ovat toimintaa toteuttavat vapaaehtoiset.
- Seksuaaliterveystyön toiminta voi olla paikallista, alueellista tai valtakunnallista - niin kasvokkain kuin verkossa tapahtuvaa.
- Vapaaehtoiset voivat toimia Punaisen Ristin paikallisosastoissa ja/ tai alueellisissa seksuaaliterveystyön toimintaryhmissä, toisinaan yhteistyössä päihdetyön toimintaryhmän kanssa

2. Koulu- ja nuorisoyhteistyö

- Yksi keskeisimmistä Punaisen Ristin seksuaaliterveystyön toimintamuodoista on koulu- ja nuorisoyhteistyö.
- Koulu- ja nuorisoyhteistyöllä pyritään lisäämään nuorten tietoutta seksitaudeista ja edistämään kondomin ja suuseksisuojan käyttöä.
- Koulujen lisäksi seksuaaliterveysteemaisia vierailuja voi tehdä myös esimerkiksi nuorisotiloissa, erilaisissa tapahtumissa, oppilaitoksissa, vastaanottokeskuksissa ja varuskunnissa. Vierailuja voi tehdä sekä lähi- että etätoimintana.
- Tavoitteena on, että nuoret havahtuvat pohtimaan omaa seksuaalisuuttaan ja tiedostavat vastuullisen seksikäyttäytymisen merkityksen.

3. Festaritoiminta

- Seksuaaliterveystyön vapaaehtoisia on paikalla useilla kesän festareilla ja erilaisissa pienemmissä tapahtumissa.

Tavoitteena on kohdata laajalti nuoria ja nuoria aikuisia. Kohtaamisissa keskustellaan turvallisemmasta seksistä sekä tarjotaan tietoa seksitaudeista ja niiden ehkäisystä ja jaetaan kesäkumeja.

Tapahtumissa tehdään kiertävää työtä yhteistyössä Punaisen Ristin päihdetyön vapaaehtoisten kanssa.

Useilla festareilla on myös Punaisen Ristin ensiapupäivystys, Selviämispiste tai henkisen tuen vapaaehtoisia.

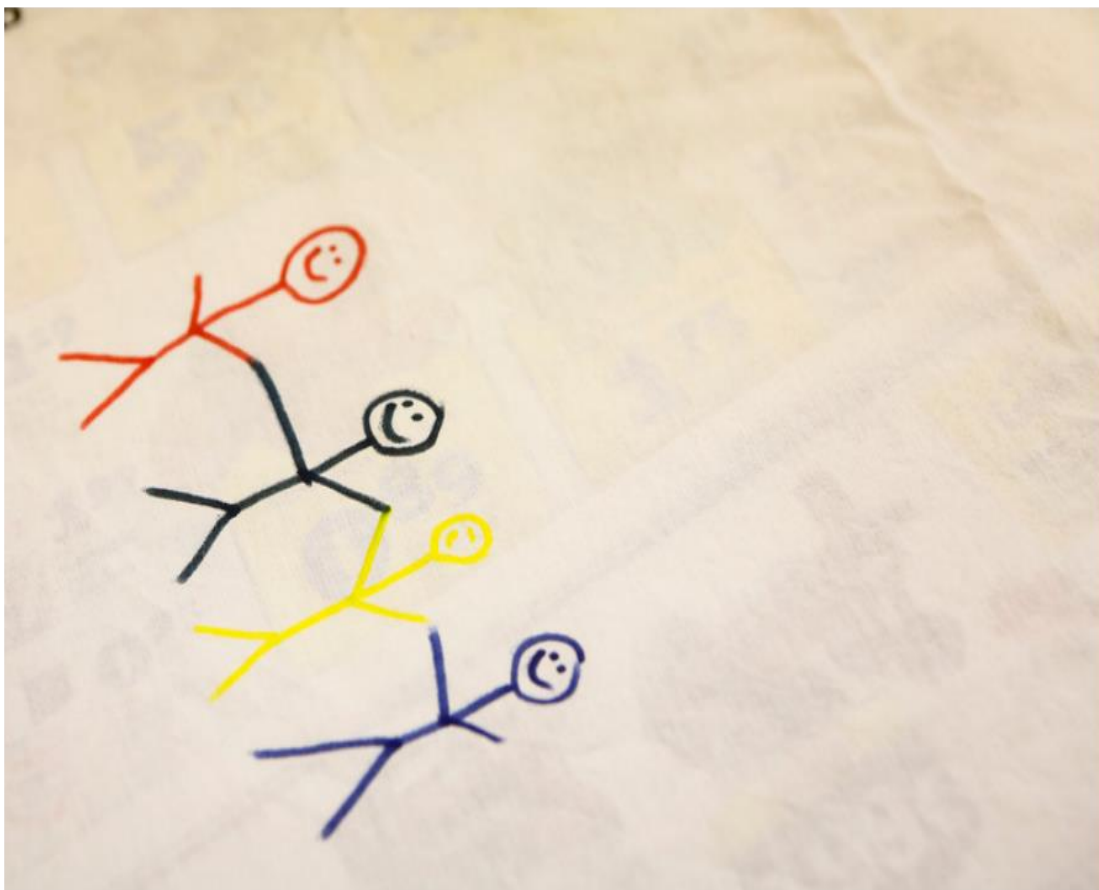
Tiivistä yhteistyötä tehdään Punaisen Ristin vapaaehtoisten lisäksi myös muiden tapahtuman toimijoiden, kuten viranomaisten ja muiden järjestöjen edustajien kanssa.

4. Kesäkumikampanja

- Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö on mukana myös Kesäkumikampanjassa, joka jalkautuu muutamille kesän festareille suosittuun Seksikiskin merkeissä.
- Seksikiskalla seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset ohjaavat Kondomiajokortti-tuokioita, jakavat kesäkumeja ja keskustelevat turvallisemmasta seksistä festariväen kanssa.
- Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset ovat olleet mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa myös Kesäkumikampanjan some-sisältöjä mm. Instagramissa, TikTokissa sekä Jodel-sovelluksessa.
- Kesäkumikampanjan toteuttavat yhteistyössä YleX, Suomen Punainen Risti, Syöpäjärjestöt ja Sotilaskotiliitto.

5. Monikulttuurinen työ

- Seksuaaliterveystyön monikulttuurisen työn materiaali kehitettiin vuonna 2017 vastaamaan vastaanottoyksiköissä esiintyviin tarpeisiin antaa asiakkaille tietoa seksuaalioikeuksista ja -terveydestä.
- Materiaali sisältää esitelmän seksuaaliterveydestä ja kondomin käytön harjoittelun. Tarkoitus on, että tuokio pidetään naisille ja miehille erikseen. Molemmille puhutaan myös toisen sukupuolen asioista. Materiaali käydään läpi 2-3 tapaamiskerran aikana, jotka ovat kestoaltaan noin 1-2 h/kerta.
- Materiaalia voidaan käyttää laajasti erilaisissa koulutuksissa nuorille tai aikuisille.

6. Seksuaaliterveystyön muita toimintamuotoja

- Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset tekevät kiertävää ja kohtaavaa työtä festareiden lisäksi mm. muissa joukkotapahtumissa ja tilaisuuksissa, messuilla ja koulujen päättäjäisissä.
- Yhteistyötä tehdään mm. Punaisen Ristin nuorisotoiminnan, Terveyspisteiden, päihdetyön sekä nuorten turvatalojen kanssa.
- Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset puhuvat turvallisemmasta seksistä myös matkailijoille. Kesän Turvaseksipartioinneissa vapaaehtoiset jalkautuvat lentokentille ja rajanylityspaikoille yhdessä Hivpointin kanssa jakamaan turvaseksipakkauksia sekä keskustelemaan turvallisemmasta seksistä.

7. Somessa tapahtuu!

- Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset ovat aktiivisia myös somessa, ja laativat postauksia Punaisen Ristin some-tileille.
- Vapaaehtoiset järjestävät myös erilaisia tempauksia seksuaaliterveyden teemoista, kuten pop-up -tilaisuuksia sekä Instagram-livelähetyksiä.

8. Maailman aids-päivä 1.12.

- Kyseessä on Maailman terveysjärjestön (WHO) nimeämä historian ensimmäinen kansainvälinen terveyden edistämisen teemapäivä.
- Päivänä muistetaan hiviin ja aidsiin sairastuneita ja heidän läheisiään, nostetaan hiv-teemaa keskusteluun jakamalla tietoa sekä hälvennetään hiviin liitettyä stigmaa.
- Maailman aids-päivänä vapaaehtoiset järjestävät kynttilätapahtumia eri puolilla Suomea, keskustelevat ihmisten kanssa hivistä ja jakavat ajankohtaista faktatietoa.

9. Toiminnalliset menetelmät SPR:n seksuaaliterveytyössä

Kondomiajokortti

- Teoriaosuus koostuu 10 seksitautiaiheisesta kysymyksestä, joihin oikein vastaamalla Kondomiajokortin teoriaosuuden voi suorittaa myös [sähköisenä tietovisana](#).
- Käytännön osuudessa voi harjoitella kondomin turvallista käyttöä sekä oppia, miten kondomista voi tehdä suuseksisuoja.
- Kondomiajokortti on osoittautunut toimivaksi menetelmäksi sekä nuorten että aikuisväestön parissa.

Kumikoulu

- Kumikoulu on erityisesti 9.-luokkalaisille suunnattu toiminnallinen menetelmä, nuorilta nuorille. Se sisältää case-keskustelua, hiv- ja klamydiapelilaudat, vastauskortit sekä kondomin laiton harjoittelun. Kumikoulun kesto on 1 oppitunnin verran (n. 45 minuuttia). Kumikoulun voi suorittaa myös [verkossa](#).

Tiedä faktat hivistä

- Toiminnallinen ja osallistava [Tiedä faktat hivistä](#) materiaalipaketti soveltuu hyvin hyödynnettäväksi esim. koulu- ja nuorisotalovierailuilla. Faktat hivistä voi käydä läpi vaikkapa [Tiedätkö faktat hivistä?](#) - tai [Pitääkö paikkansa?](#) - visojen avulla tai käsitellä teemaa hiv-positiivisen nuoren, [Mintun tarinan](#) kautta yhdessä nuorten kanssa.

Miten mukaan?

- Suorittamalla seksuaaliterveystyön peruskurssin
- Kurssi valntaa seksuaaliterveystyön vapaaehtoistoimintaan
- Koostuu kahdesta osasta
- 1) verkossa ItsLearning-alustalla opiskeltava osuus (uudistettu versio 2.3/23 →, avoinna nonstop)
- 2) lähikoulutuspäiviä x2/ vuosi, keväällä ja syksyllä
- Katso tarkat päivämäärät toimintakalenterista:
<https://rednet.punainenristi.fi/node/65864>

Ryhmäaktiviteetti (kesto purun kanssa n. 80 min)

- Jakaudutaan ryhmiin (2-4 henkilöä/ ryhmä)
- Ryhmät kiertävät eri pisteillä, joissa esitellään yhtä menetelmää/ materiaalia. Ohjaaja kiertää ryhmissä avustamassa ja neuvomassa tarvittaessa.
- Pisteet: 1) Kondomiajokortti-materiaaliin ja visaan tutustuminen (verkko, paperiversio), 2) Kumikoulu-materiaaliin tutustuminen (netissä) 3) Saanko luvan? –visa (netti, kahoot) 3) 4) Tiedä faktat hivistä-materiaaliin tutustuminen (netissä)
- Pistettä vaihdetaan n. 15 min välein.
- Lopuksi kokoonnutaan purkamaan kokemuksia pisteillä tehdyistä harjoitteista: mikä oli helppoa/ mielenkiintoista/ inspiroivaa ja mikä ei? Mitä kysyttävää jäi? Mikä on osallistujan valmius ottaa ko. materiaaleja käyttöön omassa vapaaehtoistoiminnassa? (purun kesto n. 20 min)

Kiitos mielenkiinnostasi!

